

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Польща)
Університет Миколаса Ромеріса (Литва)
Лінчепінзький університет (Швеція)
Університет Хамлайн (США)
Плімутський університет (Велика Британія)
Університет імені святого Климента Охридського в Бітолі (Македонія)
Асоціація європейських прикордонних регіонів
Центральне міжрегіональне управління Національного агентства України
з питань державної служби
Харківська обласна військова адміністрація
Харківська міська рада
Громадська організація «Розвиток громад Харківщини»

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої 95-річчю з дати заснування
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця**

«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

28 листопада 2025 року

**Харків
2025**

УДК 351(06)
ББК 67. 401я4
П 88

П 88 **Публічне управління: проблеми та перспективи:** матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 95-річчю з дати заснування Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (м. Харків, 28 листопада 2025 року). – Харків : ТОВ «Константа», 2025. – 22 с.

ISBN 978-966-342-445-3

УДК 351(06)
ББК 67. 401я4

ISBN 978-966-342-445-3

© Колектив авторів, 2025
© ТОВ «Константа», 2025

ЗМІСТ

Організаційний комітет	12
Секція 1. «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку публічного управління: досвід України та ЄС»	19
Секція 2. «Публічне управління та економічна політика в Україні»	19
Секція 3. «Школа публічного адміністрування та управління проектами»	19
Секція 4. «Проблеми реалізації молодіжної політики в Україні та шляхи їх подолання»	19
Додаток 1. Тези доповідей учасників конференції (на електронному носії)	20

СЕКЦІЯ 1

Теоретичні та прикладні аспекти розвитку публічного управління: досвід України та ЄС

Gavkalova Nataliia, John Martin. INTEGRATING LANDSCAPE AND CIRCULAR APPROACHES FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE GLOBAL ECONOMY	20
Girinskienė Viktorija. INTEGRATED APPROACH TO PUBLIC ADMINISTRATION MODERNIZATION: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A CATALYST FOR SOCIAL PROGRESS AND A SOURCE OF NEW INEQUALITIES	25
Sigita Juravičiūtė. WORKPLACE BULLYING IN PUBLIC SECTOR ORGANIZATIONS: A LITERATURE-BASED ANALYSIS WITH A FOCUS ON HIGHER EDUCATION	28
Shumskaya Anna. EFFECTIVE PUBLIC ADMINISTRATION AND INNOVATIVE ACTIVITIES OF GOVERNMENT BODIES: PECULIARITIES OF THE RELATIONSHIP IN THE CONDITIONS OF UKRAINE'S RECOVERY	31
Sobolev Vadym Hryhorovych, Smalskys Vainius. OPPORTUNITIES FOR ADAPTATION OF FOREIGN EXPERIENCE IN DEVELOPING HUMAN RESOURCES POTENTIAL OF THE CIVIL SERVICE	36
Агаєва Катерина Олександрівна. РОЗРОБКА КЛЮЧОВИХ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ	41
Барсегян Арутюн Овсепович. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМАТИКИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ	47
Белецький Всеволод Сергійович. АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ЛОБІЮВАННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНОГО ВПЛИВУ ОЛІГОПОЛІЙ НА ПРОЦЕС ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	53
Бойченко Вадим Віталійович. УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВЛАДИ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	58
Бондаренко Максим Андрійович. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІТ В ОРГАНАХ ВЛАДИ	64
Бороздіна Юлія Миколаївна. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ	68

СЕКЦІЯ 4

Проблеми реалізації молодіжної політики в Україні та шляхи їх подолання

Gruzd Maryna. ANALYSIS OF THE EXTERNAL ENVIRONMENT OF ORGANIZED YOUTH MOVEMENTS	591
Бабенко Анастасія Петрівна. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ	597
Белявцева Вікторія Володимирівна, Лавриненко Кристина Олександрівна. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ МОЛОДІ У ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ НА МІСЦЕВОМУ, РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ	602
Бондаренко Геннадій Геннадійович. РОЛЬ МОЛОДІЖНИХ ІНІЦІАТИВ У СТАНОВЛЕННІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ	606
Верховодова Руслана Олександрівна. ІННОВАЦІЇ У МОЛОДІЖНОМУ СЕКТОРІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	610
Войчук Максим Володимирович. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ІМПЕРАТИВИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	615
Єрмоленко Оксана Олександрівна. РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ	621
Єрмоленко Олексій Анатолійович. ПРОБЛЕМА ПОВЕРНЕННЯ МОЛОДІ В УКРАЇНУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	627
Зінов'єва Анна Володимирівна. РОЛЬ МОЛОДІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	631
Лавриненко Єлизавета Олександрівна. СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ: ПРОБЛЕМИ ВХОДЖЕННЯ МОЛОДІ В СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ	637
Левченко Анастасія Русланівна. ВПЛИВ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОЛОДІЖНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПОДОЛАННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ	641
Лисицький Кирило Дмитрович. ВИКЛИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	646
Луганська Анна Романівна. МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	651
Маммедов Арслан Олегович, Гетьман Павло Сергійович. МОТИВАЦІЯ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ ДО КАР'ЄРИ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	656
Міщук Максим Олександрович. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК СУБ'ЄКТ РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	663
Островська Наталія Олександрівна. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МОЛОДІ ЯК ПРІОРИТЕТ ЗАВДАНЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	667

УДК 316.346.2

ПРОБЛЕМА ПОВЕРНЕННЯ МОЛОДІ В УКРАЇНУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Єрмоленко Олексій Анатолійович,
к.е.н., доцент кафедри соціальної
економіки, ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Проблема повернення молоді в Україну набуває особливої актуальності в умовах повномасштабної війни та післявоєнного відновлення держави. Масовий виїзд молодих українців за кордон, спричинений воєнними діями, пошуком безпеки та кращих можливостей для освіти й працевлаштування, створює серйозні демографічні, соціальні та економічні виклики. Молодь є ключовим ресурсом розвитку країни, рушійною силою інновацій, реформ і модернізації. Втрата цього потенціалу послаблює трудовий, інтелектуальний та культурний капітал нації, ускладнюючи процес відновлення після війни.

Повернення молодих українців потребує створення сприятливих умов для їхньої реалізації – гідних можливостей для освіти, праці, підприємництва, участі в суспільному житті та відбудові держави. Формування ефективної державної політики, спрямованої на реінтеграцію молоді, є стратегічним завданням, від якого залежить майбутнє розвитку України, її конкурентоспроможність і стійкість у глобальному середовищі [1].

Наразі ж в Україні досить багато чинників, які перешкоджають поверненню молоді. Це і економічні проблеми, що проявляються у недостатньому фінансуванні молодіжних проєктів, відсутністю гідних зарплат та можливостей для самореалізації, і відсутність перспектив – молодь виїжджає за кордон через відсутність можливостей для професійного зростання та самоствердження в Україні. Також вагомою причиною від'їзду українців є проблеми працевлаштування. Не те, щоб не було роботи взагалі, вона є, але проблема полягає у вимогах багатьох роботодавців щодо наявності стажу роботи та відповідної освіти. До цього переліку ще можна

додати соціальну залежність, коли значна частина молоді залишається залежною від батьків, особливо у питаннях житла та втрати через війну – війна призвела до значного відтоку молоді та має довготривалі негативні наслідки для економічного та соціального розвитку країни [2].

Повернення молоді до України – це складний соціально-економічний процес, який потребує поєднання матеріальних, соціальних і ціннісних стимулів.

Економічне стимулювання, як правило, передбачає впровадження програм, що стимулюють повернення та працевлаштування молоді за кордоном. Отже основними стимулами до повернення молоді є [3]:

- 1) Гідні умови праці та оплати – створення конкурентного ринку праці, який дозволяє молоді реалізовувати свій потенціал без втрати доходів.
- 2) Підтримка підприємництва та стартапів – гранти, пільгові кредити, акселераційні програми для молодих підприємців.
- 3) Програми «повернись і працюй» – компенсації витрат на переїзд, пільгове оподаткування для тих, хто повертається з-за кордону.

Наступним важливим стимулом щодо повернення є відновлення інфраструктури. Відновлення та модернізація житла й інфраструктури в регіонах сприятиме створенню нових можливостей для повернення. Тож соціальними та житловими стимулами можуть бути:

- 1) Доступне житло для молоді, що включає пільгові іпотеки та орендні програми з державною підтримкою.
- 2) Розвиток соціальної інфраструктури передбачає якісну медицину, транспорт, безпечне середовище, культурні простори.
- 3) Підтримка молодих сімей – включає допомогу при народженні дитини, доступ до дитячих садків та освітніх послуг.

Не менш важливими для молоді є програми перекваліфікації та працевлаштування. Запровадження таких програм, особливо в безпечних регіонах, дозволить молоді повернутися та знайти роботу.

Ці освітньо-професійні можливості мають наступні напрямки:

1) Визнання закордонних дипломів і досвіду – ці необхідні процедури необхідні для тих, хто здобув освіту чи працював за кордоном, а тепер планує працевлаштуватися в Україні.

2) Розвиток сучасних університетів і наукових центрів у перспективі створює умов для досліджень, академічних обмінів та інноваційних лабораторій.

3) Менторські та кар'єрні програми допомагають підтримувати молодих фахівців у побудові кар'єри в Україні.

Зменшення соціальної залежності передбачає зменшення залежності від батьків, перш за все, у забезпеченні житлом. Це допомога щоб стати більш самостійними та впевненими. Усе це втілюється у соціальних та житлових стимулах:

1) Доступне житло для молоді реалізується через програми пільгового кредитування, орендні програми з державною підтримкою.

2) Розвиток соціальної інфраструктури передбачає якісну медицину, транспорт, безпечне середовище, культурні простори.

3) Підтримка молодих сімей – допомога при народженні дитини, доступ до дитячих садків, освітніх послуг.

Громадянські та ціннісні чинники стосуються цінностей, норм і якостей, які формують поведінку та світогляд людини як громадянина демократичного суспільства [4]. Сюди слід віднести:

1) Відчуття причетності до відновлення країни. Молодь активно бере участь у проєктах розвитку, волонтерських і громадських ініціативах.

2) Прозора система управління дозволить знизити рівень корупції, підвищити довіру суспільства до держави.

3) Повага до молоді як рушійної сили – реальне залучення молодих людей до ухвалення рішень на місцевому й державному рівнях.

І, мабуть, головний на сьогодні фактор – це завершення війни. Завершення війни, або принаймні активної її фази, та більші інвестиції в економіку країни сприятимуть розвитку та поверненню молоді.

Проблема повернення молоді в Україну є стратегічно важливою для післявоєнного відновлення держави. Масовий виїзд молодих українців за кордон послаблює трудовий, інтелектуальний та інноваційний потенціал країни. Для успішного повернення молоді необхідно створити сприятливі економічні, соціальні та ціннісні умови, що забезпечать гідне життя й самореалізацію. Важливими стимулами є гідна оплата праці, підтримка підприємництва, доступне житло, розвиток освіти та кар'єрних можливостей. Значну роль відіграють також прозоре управління, довіра до влади та відчуття причетності молоді до відбудови держави. Вирішальним чинником залишається завершення війни, що стане передумовою для повернення й утвердження молоді як рушійної сили розвитку України.

Література:

1. Комаринець С. О. Основні напрями вирішення проблем молодіжної політики в Україні / С. О. Комаринець, С. Г. Машталір // Механізм регулювання економіки. – 2023. – № 1(99). – С. 105–112.
2. Як війна впливає на молодь в Україні: громадянська активність та виклики. Пресслужба Профспілки працівників освіти і науки України. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pon.org.ua/novyny/11724-yak-viina-vplyvaie-na-molod-v-ukraini-gromadianska-aktyvnist-ta-vyklyky.html>.
3. Досвід вимушеного переміщення за кордон та думки про повернення в Україну. Звіт аналітичного центру CEDOS. [Електронний ресурс]. Київ, 2025. – Режим доступу : <https://cedos.org.ua/researches/dosvid-vymushenogo-peremishhennya-za-kordon-ta-dumky-pro-povernennya-v-ukrayinu/>
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – Київ : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. – 1440 с.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.